

Lektionsplanering

Årskurs: 7-9

Ämne: Svenska

Tema: "Carrie - hämnd, makt och utanförskap"

Koppling till styrdokument

| **Centralt innehåll** | **Betygskriterium (E)** |

|-----|-----|

| **År 7-9, Svenska:**

- Läsning av skönlitteratur och analysering av olika texter.
- Skapande av egna texter i olika genrer och för olika mottagare.
- Diskussioner om litteraturens tematik och berättarteknik.
- Användning av ett rikt och korrekt språk. | **År 7-9, Svenska (E):**
- Eleven samtalar om och diskuterar litteraturens tematik på ett sätt som till viss del utvecklar samtalen.
- Eleven reflekterar över karaktärers handlingar och deras konsekvenser.
- Eleven skriver sammanhängande texter med viss språklig variation och anpassning till texttyp och syfte.
- Eleven visar grundläggande förståelse för litterära tekniker, som t.ex. berättarperspektiv och symbolik. |

[Lgr 22, Svenska, Åk. 7-9]

Lärrarledda instruktioner

1. Introduktion till "Carrie" och dess tematik (10 min)

- Presentera Stephen Kings roman "Carrie" och dess centrala teman som hämnd, makt och utanförskap.
- Ge en kort sammanfattning av romanens handling utan att avslöja för mycket av slutet.
- Diskutera romanens huvudkaraktär, Carrie White, och hennes utveckling under berättelsens gång.
- Ställ frågan: Vad är hämnd, och varför söker vi ibland hämnd?

2. Litterär analys av berättarteknik (10 min)

- Förklara hur Stephen King använder sig av olika berättarperspektiv, som t.ex. dokumentära inslag och vittnesmål.

- Diskutera syftet med dessa tekniker och hur de påverkar läsarens förståelse och upplevelse av berättelsen.
- Ge exempel på hur King skapar en skrämmande och samtidig vemodig stämning.
- Fråga eleverna: Hur skulle berättelsen förändras om den berättades ur Carries eget perspektiv istället för genom dokumentära fragment?

3. Karaktärsanalys: Carrie White (10 min)

- Analysera Carries personlighet och hur hennes förmåga att orsaka förödelse växer parallellt med hennes psykiska utveckling.
- Diskutera hennes relation till sin mor och skolan, samt hur dessa faktorer påverkar hennes handlingar.
- Fråga: Kan Carrie ses som ett offer för sina omständigheter? Var det hennes val att använda sina krafter för hämnd?

4. Etiska reflektioner kring hämnd och utanförskap (10 min)

- Diskutera de etiska dilemman som boken väcker, som hämnd och rättvisa.
- Be eleverna att reflektera över om Carrie hade andra alternativ än att ta hämnd, och om dessa alternativ hade varit bättre.
- Fråga: Kan hämnd rättfärdigas i vissa situationer? Hur hanteras utanförskap i vårt samhälle idag?

Ämnesinnehåll

Här listas viktig kunskap och ämnesinnehåll som eleverna behöver känna till eller lära sig i undervisningen. Försök se till att allt nedan tas upp på lektionen eller följs upp på andra sätt.

- **Stephen Kings författarskap:** Stephen King är en av de mest kända författarna inom skräckgenren. Han kombinerar ofta psykologiska inslag med övernaturliga element.
- **Hämndens psykologi:** Carrie söker hämnd på sina plågoandar, vilket är ett centralt tema i berättelsen. Eleverna ska förstå de psykologiska och etiska aspekterna av hämnd.
- **Vetenskaplig rapport i litteratur:** Romanen blandar fiktion med vetenskapliga rapporter och intervjuer. Detta ger berättelsen en dokumentär känsla och öppnar för reflektion kring trovärdighet och perspektiv.
- **Utanförskap och mobbning:** Carrie är ett tydligt exempel på en karaktär som utsätts för mobbning och utanförskap. Detta tema är centralt i både boken och i klassrumsdiskussioner.
- **Berättarteknik och stil:** Romanen är skriven på ett sätt som skapar

spänning genom att växla mellan olika berättarperspektiv och dokumentära inslag. Detta ska analyseras och diskuteras.

Ordkollen

Ord	Förklaring	Etymologi
Hämnd	En handling som syftar till att straffa någon för en orätt eller skada som man själv upplevt.	Från fornnordiska "hamn", som betyder "skada".
Utanförskap	När någon känner sig utesluten eller isolerad från en grupp eller samhället.	Från svenska "utanför" + "skap" (tillstånd).
Övernaturlig	Något som inte kan förklaras med naturliga eller vetenskapliga lagar, ofta kopplat till magi eller paranormalt.	Från latin "supernatural" (över det naturliga).
Mobbning	Upprepad och systematisk negativa handlingar riktade mot en person för att skada denne.	Från engelska "mob", som betyder "folkmassa" eller "grupp".
Vetenskap	Systematiskt och metodiskt arbete för att förstå, förklara och förutsäga världen.	Från latin "scientia", som betyder "kunskap".

Diskussionsfrågor

- Hur hade berättelsen utvecklats om Carrie hade fått stöd från någon vuxen eller en vän?
- I boken orsakar Carrie stor förödelse. Är det rätt eller fel att söka hämnd för något som andra har gjort?
- Vad säger boken om hur vi behandlar människor som är olika oss själva? Kan vi förändra vår inställning till personer som vi ser som "annorlunda"?

Aktivitet

Eleverna delas upp i grupper och får i uppgift att skapa en scen från "Carrie" där en viktig händelse i berättelsen visas. De ska skriva dialogen för scenen och använda olika berättartekniker som växling av perspektiv eller dokumentära inslag för att göra scenen mer komplex och mångdimensionell. Efter presentationen av sina scener ska eleverna diskutera sina val av berättarteknik och hur de trodde att det påverkade berättelsen.

Exit-ticket

Fråga	Svar
1. Vad driver Carrie att hämnas på sina klasskamrater?	Hon känner sig mobbad och utstött, vilket leder till hennes hämnd.
2. Hur påverkar Carries relation till sin mor hennes handlingar?	Hennes mor är sträng och religiös, vilket gör att Carrie känner sig osynlig och missförstådd.
3. Vad skulle kunna ha hindrat Carrie från att använda sina krafter?	Stöd och förståelse från andra personer, särskilt vuxna.
4. Hur används berättartekniken i boken för att skapa spänning?	Genom att blanda vittnesmål och vetenskapliga rapporter skapas en känsla av realism.
5. Vad betyder det att vara "annorlunda" enligt boken?	Att vara "annorlunda" leder ofta till utanförskap, men det kan också ge en unik makt.
6. Vad skulle du göra om du såg någon bli mobbad, som Carrie?	Diskutera möjliga handlingar för att stoppa mobbning.
7. Vad är det viktigaste budskapet i boken?	Boken handlar om konsekvenserna av att inte visa empati och förståelse för andra.
8. Tror du att Carrie är ett offer eller en förövare?	Enligt berättelsen är Carrie både ett offer och en förövare.

Hemuppgift

Eleverna ska skriva en reflekterande text om hämnd, där de jämför Carries hämnd med en verklig hämndsituations konsekvenser. Eleverna ska ta ställning till om hämnd någonsin kan vara rättfärdigad och använda argument som baseras på deras egen erfarenhet eller litterära exempel.

Citat

"Hämnd är en rätt som inte ger lycka utan mer olycka." – Buddha (cirka 500 f.Kr.)

Detta citat kan relateras till boken "Carrie", där huvudpersonen genom sin hämnd förlorar allt. Citatet knyter an till lektionens tema om hämnd och dess konsekvenser.

Tags: [Lektion](#)